

**3****Delårsrapport 2(von/2018:90)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens delårsrapport 2 2018.

Sammanfattning

Då en stor andel av förvaltningens målsatta mått bygger på brukarnas egna uppfattningar – som mäts genom årliga brukarundersökningar vars resultat finns först på senhösten – är det svårt att dra några direkta slutsatser om hur förvaltningen ligger till i relation till många av de uppsatta målen. För att ändå ge en lägesbild har förvaltningen i dessa fall valt att redovisa det arbete som pågår för att förbättra förra årets resultat.

Utifrån redovisningen av övriga mål kan vi konstatera att nämnden beräknar uppfylla alla utom ett målsatt mått, eller i något enstaka fall nå ett resultat som ligger strax under det uppsatta målvärdet. Förvaltningen bedömer dock inte att målet om 80 procent tillsvidareanställda kommer att kunna uppnås till årsskiftet. Anledningen till det är att arbetet med att se över möjligheterna att i större utsträckning tillsvidareanställa personal, på allvar kommer att påbörjas under hösten. Förvaltningen gör bedömningen att utfallet kommer att förbättras i jämförelse med 2017 års resultat, men att den sena starten gör det svårt att nå hela vägen fram i år.

Vård- och omsorgsförvaltningens helårsprognos visar totalt ett överskott på 13,1 miljoner kronor. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott på 1,1 miljoner kronor, funktionsnedsättningsområdet ett överskott på 8,3 miljoner kronor och myndighet ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Centrala verksamheter prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Likväl som det finns möjligheter till ett ännu bättre resultat, finns risker som gör att vi har svårt att få en tydlig helhetsbild för året.

2018-09-14

Dnr von/2018:90

För att möta de utmaningar som finns i dagsläget och kommande effektiviseringsuppdrag under planperioden har vi arbetat kontinuerligt med ordning och reda i ekonomin på alla nivåer i verksamheten. Att ställa om en stor organisation tar tid och att vi prognostiserar ett överskott i år skapar förutsättningar för oss att klara av budgetläget nästa år.

Det finns stora osäkerheter i prognosen som lämnas till delår 2. Det är byggprojekt som inte blir klara i tid och som kan medföra ökade kostnader, vi saknar hyror för flera boenden och vi ser en trend med minskade timmar inom personlig assistans. I prognosen har vi räknat in och bedömt osäkra kostnader till cirka 15 miljoner kronor.



2018-09-14

Dnr von/2018:90

Referens
Emma ÅbergMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Delårsrapport 2 2018

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens delårsrapport 2 2018.

Sammanfattning

Då en stor andel av förvaltningens målsatta mått bygger på brukarnas egna uppfattningar – som mäts genom årliga brukarundersökningar vars resultat finns först på senhösten – är det svårt att dra några direkta slutsatser om hur förvaltningen ligger till i relation till många av de uppsatta målen. För att ändå ge en lägesbild har förvaltningen i dessa fall valt att redovisa det arbete som pågår för att förbättra förra årets resultat.

Utifrån redovisningen av övriga mål kan vi konstatera att nämnden beräknar uppfylla alla utom ett målsatt mått, eller i något enstaka fall nå ett resultat som ligger strax under det uppsatta målvärdet. Förvaltningen bedömer dock inte att målet om 80 procent tillsvidareanställda kommer att kunna uppnås till årsskiftet. Anledningen till det är att arbetet med att se över möjligheterna att i större utsträckning tillsvidareanställa personal, på allvar kommer att påbörjas under hösten. Förvaltningen gör bedömningen att utfallet kommer att förbättras i jämförelse med 2017 års resultat, men att den sena starten gör det svårt att nå hela vägen fram i år.

Vård- och omsorgsförvaltningens helårsprognos visar totalt ett överskott på 13,1 miljoner kronor. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott på 1,1 miljoner kronor, funktionsnedsättningsområdet ett överskott på 8,3 miljoner kronor och myndighet ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Centrala verksamheter prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Likväl som det finns möjligheter till ett ännu bättre resultat, finns risker som gör att vi har svårt att få en tydlig helhetsbild för året.

För att möta de utmaningar som finns i dagsläget och kommande effektiviseringsuppdrag under planperioden har vi arbetat kontinuerligt med ordning och reda i ekonomin på alla nivåer i verksamheten. Att ställa om en

2018-09-14

Dnr von/2018:90

stor organisation tar tid och att vi prognostiserar ett överskott i år skapar förutsättningar för oss att klara av budgetläget nästa år.

Det finns stora osäkerheter i prognosen som lämnas till delår 2. Det är byggprojekt som inte blir klara i tid och som kan medföra ökade kostnader, vi saknar hyror för flera boenden och vi ser en trend med minskade timmar inom personlig assistans. I prognosen har vi räknat in och bedömt osäkra kostnader till cirka 15 miljoner kronor.

Bilaga

VON Delårsrapport 2 2018
Delår 2 – nyckeltalsbilaga

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Expedieras till
Text

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Delårsrapport 2

Vård- och omsorgsnämnden



Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Mål och målsatta mått	4
2.1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället	4
2.2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande	6
2.3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna.....	7
2.4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	7
2.5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv	14
2.6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna	16
2.7 Effektiv organisation	18
3 Ekonomisk uppföljning och analys.....	24
3.1 Driftredovisning	24
3.2 Investeringsredovisning	30
4 Mått och nyckeltal.....	32

Bilagor

Bilaga 1: Delår 2 – nyckeltalsbilaga VOF

1 Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2017	Utfall period 2018	Budget 2018	Prognos helår 2018	Avvikelse 2018
Intäkter (+)	176,6	120,6	180,2	185,0	4,8
Kostnader (-)	-1 241	-814,1	-1 293,0	-1 284,6	8,4
Netto (+/-)	-1 064	-693,5	-1 112,8	-1 099,6	13,1
Nettoinvesteringar (+/-)	-5,1	-7,9	-34,1	-7,9	26,2

Sammanfattande kommentar

Då en stor andel av förvaltningens målsatta mått bygger på brukarnas egna uppfattningar – som mäts genom årliga brukarundersökningar vars resultat finns först på senhösten – är det svårt att dra några direkta slutsatser om hur förvaltningen ligger till i relation till många av de uppsatta målen. För att ändå ge en lägesbild har förvaltningen i dessa fall valt att redovisa det arbete som pågår för att förbättra förra årets resultat.

Utifrån redovisningen av övriga mål kan vi konstatera att nämnden beräknar uppfylla alla utom ett målsatt mått, eller i något enstaka fall nå ett resultat som ligger strax under det uppsatta målvärdet. Förvaltningen bedömer dock inte att målet om 80 procent tillsvidareanställda kommer att kunna uppnås till årsskiftet. Anledningen till det är att arbetet med att se över möjligheterna att i större utsträckning tillsvidareanställa personal, på allvar kommer att påbörjas under hösten. Förvaltningen gör bedömningen att utfallet kommer att förbättras i jämförelse med 2017 års resultat, men att den sena starten gör det svårt att nå hela vägen fram i år.

Vård- och omsorgsförvaltningens helårsprognos visar totalt ett överskott på 13,1 miljoner kronor. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott på 1,1 miljoner kronor, funktionsnedsättningsområdet ett överskott på 8,3 miljoner kronor och myndighet ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Centrala verksamheter prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Likväl som det finns möjligheter till ett ännu bättre resultat, finns risker som gör att vi har svårt att få en tydlig helhetsbild för året.

För att möta de utmaningar som finns i dagsläget och kommande effektiviseringsuppdrag under planperioden har vi arbetat kontinuerligt med ordning och reda i ekonomin på alla nivåer i verksamheten. Att ställa om en stor organisation tar tid och att vi prognostiserar ett överskott i år skapar förutsättningar för oss att klara av budgetläget nästa år.

Det finns stora osäkerheter i prognosen som lämnas till delår 2. Det är byggprojekt som inte blir klara i tid och som kan medföra ökade kostnader, vi

saknar hyror för flera boenden och vi ser en trend med minskade timmar inom personlig assistans. I prognosen har vi räknat in och bedömt osäkra kostnader till cirka 15 miljoner kronor.

2 Mål och målsatta mått

2.1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Mål 1:1 Botkyrkaborna är delaktiga i den lokala demokratin

Nämndens mål:

Botkyrkaborna är delaktiga i den lokala demokratin (KF)



Analys

En viktig del av den demokratiska tanken är att det regelbundet anordnas allmänna val som samtliga röstberättigade ges möjlighet att delta i, gamla som unga. Att ta sig till en vallokal något kvarter bort kan vara svårt för en person som är äldre och har någon form av funktionsnedsättning. Det kan bidra till att vederbörande hindras från att vara delaktig i såväl den lokala som den nationella demokratin. En stor del av dessa personer bor inom något av kommunens vård- och omsorgsboenden. För att säkerställa att ålder och funktionsförmåga inte hindrar någon från att utöva sin demokratiska rättighet inrättade samtliga vård- och omsorgsboenden vallokaler i samband med årets allmänna val.

Vård- och omsorgsförvaltningen kan konstatera att målet att alla vård- och omsorgsboenden ska inrätta vallokaler i samband med de allmänna valen har uppnåtts.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Alla vård- och omsorgsboenden har vallokaler (procent)	-	-	100 %	100 %

Då det målsatta måttet varken fanns med 2017, 2016 eller 2015 finns inget utfall för föregående år.

Mål 1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Nämndens mål:

Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)



Analys

En förutsättning för att kunna vara delaktig i den kommunala verksamheten är att känna till vad som händer inom kommunen och att ha möjlighet att påverka verksamheten. För att stärka medborgarnas möjligheter att påverka, arbetar förvaltningen med olika typer av brukar- och anhörigforum. De medborgare som får stöd utifrån Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har haft denna typ av påverkansorgan sedan en tid tillbaka, vilket har bidragit till att skapa ökad delaktighet i omsorgen och samsyn mellan brukare, anhöriga och representanter från verksamheten. Däremot har motsvarande samverkanstillfällen saknats inom äldreomsorgen. För att förbättra de äldre brukarnas möjligheter till påverkan har därför alla verksamheter inom äldreomsorgen bjudit in till olika typer av brukar- och anhörigmöten. Vid dessa tillfällen har medborgarna dels fått information om verksamheten, och om nya satsningar som görs, dels getts möjlighet att framföra synpunkter på omsorgen och komma med förbättringsförslag. De brukare och anhöriga som deltagit på mötena har uttryckt uppskattning och sett dem som givande, vilket även verksamheten instämmer i. Äldreomsorgen och Myndighet har även bjudit in till centralt inflytanderåd, då också brukarorganisationer bjuds in, och kommer fortsätta med det under året.

Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer att målet på fyra dialogmöten under 2018 kommer att uppnås vid årets slut och ser ett stort värde i att fortsätta bjuda in brukare och anhöriga framöver.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal dialogmöten per år som brukarorganisationer bjuds in till ska öka	-	-	4	

Det målsatta måttet har inte funnits föregående år, därför saknas utfall för dessa år.

2.2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Mål 2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Nämndens mål:

Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)



Analys

Omvärlden digitaliseras allt mer, så till den grad att nivån på en individs kunskaper i digitala verktyg påverkar hans möjligheter att ta del av samhällets utbud. För att skapa jämlika livschanser krävs att kunskapen i digitala verktyg är någorlunda jämlik. Det är därför viktigt att vård- och omsorgsförvaltningens medledare har en viss kunskap i digital teknik för att kunna stödja brukarna i deras användning.

Digitaliseringen medför även stora möjligheter att anpassa förvaltningens service och tjänster utifrån medborgarens behov och att skapa ökad självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren. Det i sin tur kan stärka egenmakten och skapa mer jämlika livschanser för våra brukare. Digitaliseringsmöjligheterna är många, men digitala system och tekniska lösningar kräver även kunskap hos omsorgspersonalen i att hantera dem.

För att öka kunskapen i digitala verktyg har utförarverksamheterna deltagit i det webbaserade utbildningsprojektet DigIT. Projektet består bland annat av webbutbildningar i grundläggande data, Officepaketet, effektiv e-kommunikation, BankID m.m. Flera av medlemarna har också genomgått lärarledda utbildningar med digitalt fokus och för att säkerställa ett arbetsplatslärande finns det DigIT-ombud på så gott som varje enhet.

Vi ser att förvaltningen kommer att uppfylla målet inom 2018 och att vi därmed är på väg att skapa en god grund för kontinuerligt lärande för att stärka medborgares och medlemmars möjligheter till egenmakt, jämlika livschanser och en jämlik arbetsplats.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal medarbetare som genomgått utbildning i digitala verktyg ökar	-	-	200	

Detta mått har inte mätts föregående år, därför redovisas inget utfall för dessa.

2.3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

2.4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Mål 4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv

Nämndens mål:

Botkyrkas medborgare i behov av vård och omsorg är nöjda med den verksamhet nämnden bedriver



Analys

En del i att vara trygg och att leva ett självständigt liv, är att som brukare av vård- och omsorgstjänster vara nöjd med de insatser som utförs - såväl med omfattningen som med stödpersonalens omsorg. För att kunna möta våra medborgares individuella behov är det viktigt att brukare och anhöriga ges möjlighet att vara aktiva medskapare av stödet och att vara delaktiga i såväl planering som genomförande. En viktig del i detta är att fråga brukarna hur de själva upplever omsorgen. Därför genomförs årligen nationella brukarundersökningar bland förvaltningens brukare. Då 2018 års resultat finns tillgängligt först i oktober-november redovisas respektive analyseras det i årsredovisningen.

Handlingsplaner och uppföljning

För att öka brukarnöjdheten har samtliga verksamheter med låga eller försämrade resultat i 2017 års brukarundersökning tagit fram en handlingsplan med åtgärder för hur verksamheten ska förbättras. En åtgärd som flera handlingsplaner tar upp är att regelbundet kontakta brukare för att få deras uppfattning om verksamheten, med utgångspunkt i frågorna i brukarundersökningen. Tanken är att de eventuella brister som brukarna upplever ska tas vidare till respektive enhets verksamhetsmöte för att verksamheten ska ha möjlighet att åtgärda dem så snabbt som möjligt. På så sätt kan kommunikationen mellan brukare och verksamhet förbättras. Genom att tillfråga förvaltningens brukare om de är nöjda med såväl beslutet som hur det har framförts och utförts, har flera av de önskemål och synpunkter som framkommit kunnat tillgodoses.

Värdegrundsarbetet

Ett annat sätt att öka brukarnöjdheten är genom att arbeta med värdegrundsfrågor såsom självbestämmande, bemötande, trygghet och tillgänglighet i förvaltningen. Som en del i detta har förvaltningen påbörjat en större satsning genom att samtliga medledare under september månad tar del av en halvdagsföreläsning med en extern föreläsare, på temat medborgarens fokus. Satsningen följs upp genom att samtliga verksamheter systematiskt arbetar vidare med frågan utifrån Socialstyrelsens framtagna dialoger om delaktighet, meningsfullhet, integritet, insatser av god kvalitet, självbestämmande, trygghet, och bemötande. Dialogerna är ursprungligen framtagna för äldreomsorgen men har arbetats om av förvaltningen för att även passa funktionsnedsättningsområdet. Arbetet med dialogerna sker regelbundet och är planerat att pågå tills vidare.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare inom gruppboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	77 %	73 %	83 %	
Andel brukare inom hemtjänsten som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	70 %	71 %	75 %	
Andel brukare inom hemtjänsten som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	93 %	92 %	95 %	
Andel brukare inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	65 %	68 %	70 %	
Andel brukare inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	87 %	86 %	90 %	
Andel brukare inom gruppboende som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	83%	73%	87 %	
Andel brukare inom serviceboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	89 %	87 %	92 %	

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare inom boendestöd som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	81 %	74 %	85 %	
Andel brukare inom Myndighet som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent)	66 %	-	70 %	
Andel brukare inom serviceboende som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	71 %	84 %	80 %	
Andel brukare inom boendestöd som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	81 %	57 %	85 %	
Andel brukare inom Myndighet som är nöjda med bemötandet ökar. (procent)	68 %	-	75 %	
Andel brukare inom hemtjänsten som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	75 %	75 %	78 %	
Andel brukare inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	69 %	69 %	75 %	
Andel brukare inom Myndighet som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	55 %	-	65 %	
Andel brukare inom gruppboende som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	74 %	66 %	88 %	
Andel brukare inom serviceboende som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	50 %	71 %	65 %	
Andel brukare inom boendestöd som är nöjda med tjänsten ökar (procent)	57 %	51 %	70 %	
Andel brukare inom hemtjänsten som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	52 %	56 %	60 %	

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	76 %	73 %	80 %	
Andel brukare inom gruppboende som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	75 %	67 %	80 %	
Andel brukare inom serviceboende som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	44 %	58 %	60 %	
Andel brukare inom boendestöd som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	73 %	63 %	60 %	
Andel brukare inom Myndighet som är nöjda med tillgängligheten ökar (procent)	39 %	-	50 %	

Analys

Utfallet för mått 1–24 hämtas från brukarundersökningen och redovisas i årsredovisningen. Då det råder viss osäkerhet kring utfallet för Myndighet för 2017 väljer förvaltningen att inte redovisa det.

Nämndens mål:

Vård- och omsorgsnämnden bedriver en verksamhet som är rättssäker och har god kvalitet



Analys

En förutsättning för att förvaltningens brukare ska uppleva sig nöjda med omsorgen är en rättssäker verksamhet av god kvalitet. Med kvalitet avses att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar och föreskrifter för verksamheten samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med kvalitetsutveckling och rättssäkerhet inom många områden. Gemensamt för båda delarna är att de bedrivs bäst med hjälp av ett fungerande ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och arbete i processer. När båda dessa delar är på plats kan vi skapa en verksamhet som tillgodoser brukarens behov.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

För att vi ska säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet till våra brukare krävs ett systematiskt arbete med planering, uppföljning och förbättring. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ställer därför krav på att hela hälso- och sjukvården, hela socialtjänsten och all verksamhet enligt LSS ska ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Sedan ett drygt år tillbaka arbetar förvaltningen med att införa det systemstöd för ledningssystemet som hela kommunen arbetar med (Stratsys). Ledningssystemet syftar till att säkerställa att brukarna får en omsorg som de är nöjda med och som uppfyller de krav som ställs i såväl lagar som föreskrifter och politiska mål. Med hjälp av ledningssystemet ska verksamheten planeras, kontrolleras, följas upp och utvärderas så att kvaliteten regelbundet utvecklas och säkras.

Processarbetet

Genom att kartlägga de processer som berör vår verksamhet utifrån brukarens behov kan vi lättare identifiera när vi gör rätt och när vi bör förändra vårt arbetssätt. Att arbeta utifrån kartlagda processer är även ett sätt att garantera rättssäkerheten genom att alla inom en och samma verksamhet agerar på samma sätt. För att verksamheten ska vara rättssäker är det viktigt att handläggarna utreder och bedömer på ett korrekt sätt och då är tydliga processer ett stöd. Om handläggaren som ska besluta om en inkommen ansökan om hemtjänst utgår från en framtagna process, till vilken riktlinjer och stöddokument finns kopplade, minskar den enskilde handläggarens egna tolkningar i samband med bedömningen. Därmed gör det ingen skillnad om brukaren tilldelas handläggare A eller B - beslutet kommer bli detsamma. Samma sak gäller god kvalitet i utförarverksamheten, en tydlig process bidrar till att säkerställa att vi följer lagstiftning och når våra mål. Men framförallt handlar det om att skapa värde för medborgarna.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel beslut som är uppföljda i tid ökar (procent)	100 %	86 %	90 %	

Analys

För att brukaren ska få stöd utifrån aktuellt behov är det viktigt att beslut följs upp i tid. För att frigöra tid för uppföljning av beslut har Myndighet påbörjat ett arbete med att omfördela ärenden och ta fram nya rutiner för uppföljning.

Utfall saknas i dagsläget för detta mått, men vi kan se att andelen beslut som är uppföljda i tid ökar. Förvaltningen gör därför bedömningen att målet på 90 procent uppföljda beslut kommer att kunna nås vid årsskiftet.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal omsorgscoacher i verksamheterna	34	-	48	

Analys

För att skapa en god kvalitet finns omsorgscoacher ute i verksamheten. Syftet med coacherna är att de ska bidra till att förbättra omsorgen om brukarna genom att förmedla kunskap inom specifika områden. Omsorgscoacherna utses utifrån intresse och kunskap och har olika ansvarsområden, som exempelvis kost, hygien, demens etc. Coacherna ansvarar för att hålla sig uppdaterade på området och ta med sin kunskap till teamet.

Motsvarande funktion inom funktionsnedsättningsområdet heter kommunikationsstödjare/dokumentationsstödjare. Ett arbete pågår med att införa denna typ av stödjare i alla verksamheter och med att se över innehållet i kommunikationsstödjarträffarna.

Förvaltningen gör bedömningen att målet kommer att nås vid slutet av året.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel genomförandeplaner som är upprättade i tid ökar	-	-	90	

Analys

Genomförandeplaner är ett viktigt verktyg för att förtydliga och öka brukarnas självbestämmande över hur deras stöd ska utföras. Alla nya brukare erbjuds att ta fram en genomförandeplan inom 14 dagar. Genomförandeplanen följs sedan upp var sjätte månad samt vid ändrat beslut eller om det finns behov av uppföljning. Uppföljningen sker tillsammans med brukaren och, om brukaren så önskar, med anhörig. Inom vård- och omsorgsboende följs planen upp minst två gånger per år på enheternas boendegenomgångar, där hela teamet är samlat. Inför mötet ansvarar varje kontaktman för att stämma av om det finns behov av uppdatering i de "egna brukarnas" planer.

Utfall saknas i dagsläget för detta mått, men förvaltningen gör bedömningen att målet kommer att nås vid slutet av året. Då målet är nytt för år 2018 saknas även utfall för föregående år.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel som ansöker via e-tjänst ökar (procent)	-	-	30	

Att erbjuda möjligheten att ansöka digitalt är ett sätt att göra ansökningsprocessen enklare och mer tillgänglig för kommunens medborgare. I samband med att handläggarna informerar medborgare och anhöriga om hur de ansöker om insatser informerar de därför även om möjligheterna att ansöka digitalt.

Hittills har totalt 68 ansökningar gjorts via e-tjänsten. Antalet varierar från månad till månad så någon tydlig ökning är svår att urskilja.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal upprättade SIP ökar	-	-	10	

Analys

För att skapa god kvalitet för den enskilde som har stöd från olika vårdgivare är samordnad individuell plan (SIP) ett bra sätt att tydliggöra vem som ansvarar för vad. Myndighet arbetar med att varje månad följa upp hur många SIP-möten som gjorts, vem som initierat dem samt om de handlar om barn eller vuxna. Frågan om SIP hålls därmed levande för handläggarna samtidigt som förvaltningen kan följa utvecklingen. Under de första månaderna av 2018 har antalet ökat något, men för att öka antalet ytterligare pågår ett arbete i samverkan med landstingets primärvård. Förvaltningen kan konstatera att målet för 2018 kommer att nås, då antalet SIP redan idag överskrider det uppsatta värdet.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Personalkontinuiteten i hemtjänsten ökar (antal)	16	15	14	

Analys

Att de äldre får möta så få personal som möjligt är en viktig kvalitetsaspekt, dels på grund av trygghet, dels på grund av kännedom om hur den äldre önskar få sitt stöd utfört. Genom att höja grundbemanningen inom hemtjänsten och minska antalet timvikarier, har hemtjänsten minskat antalet medledare i sina arbetsgrupper och därmed även antalet olika personer som besöker en och samma brukare. Koordinatorerna försöker även se till att samma medledare återkommer till en brukare under dagen genom att medledarna arbetar i mindre områden. För att skapa ytterligare trygghet och förutsägbarhet för brukarna har en av hemtjänstgrupperna även valt att schemalägga sig så att medledarna antingen arbetar kvälls- eller dagspass. På så sätt vet brukarna i större utsträckning vilken personal som kan komma på dagen eller kvällen.

För att öka förståelsen kring personalkontinuitet, effektivisering i planeringen och möjligheterna att anpassa bemanningen utifrån brukarens behov har samtliga koordinatörer fått handledning och utbildning i optimal bemanning.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Personalkontinuiteten på Myndighet ökar (procent)	36 %	45 %	20 %	7 %

Analys

Att få möta ett fåtal handläggare som är insatta i den enskildes situation och behov är en viktig del för att den enskilde ska uppleva god kvalitet. För att förbättra arbetsmiljön för förvaltningens handläggare pågår ett arbete med att förbättra och förtydliga arbetsätten och att analysera arbetets villkor inom Myndighet. I arbetet ingår även att säkerställa att alla handläggare gör likvärdiga och lagenliga bedömningar. Väntat utfall är att fler medarbetare känner sig nöjda med sin arbetsmiljö och att personalkontinuiteten ökar.

Siffran 7 procent är baserad på antalet uppsägningar fram till sista augusti. Utifrån den gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppnås vid årets slut.

2.5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Nämndens mål:

Botkyrkabor har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)



Analys

Att som brukare erbjudas sociala aktiviteter är viktigt för att öka upplevelsen av delaktighet, gemenskap och meningsfullhet. Forskning visar även att aktivitet främjar välmående. För att uppnå en vård- och omsorg med kvalitet är dessa delar väldigt viktiga.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Alla personer som har LSS-insatser och bor kvar i föräldrahemmet ska ha möjlighet att åka på sommarkollo eller annan fritidsaktivitet (procent)	100 %	100 %	100 %	
Analys En funktionsnedsättning får inte bli ett hinder för att ta del av den typ av aktiviteter som samhället erbjuder. Därför informeras brukare som bor i föräldrahemmet om möjligheten att åka på sommarkollo. En eventuell ansökan hanteras genom en enklare utredning. Måttet mäts bara på helår.				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel äldre som är nöjda med måltidssituationen på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	60 %	55 %	70 %	
Andel äldre som är nöjda med maten på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	65 %	62 %	70 %	
<p>Analys</p> <p>Att bli äldre innebär inte nödvändigtvis att behovet av mat och näring förändras. Däremot kan det bli svårare för en äldre person att äta. Det gör det ännu viktigare att maten som serveras är inbjudande och näringsrik och att matsituationen upplevs som positiv. För att öka nöjdheten med måltidssituationen och maten bland våra äldre inom vård- och omsorgsboende arbetar förvaltningen med kostombud. Kostombuden utbildas i frågor kopplade till måltidssituationen, som dukning, tillbehör till maten, sittning, uppläggning och hur man får till en lugn och trygg måltid. De som utbildats till kostombud stöttar och utbildar i sin tur sina kollegor. För att de boende ska ha möjlighet att påverka maten och matsituationen, hålls matråd regelbundet. Vid dessa tillfällen bjuds de boende in för att lämna synpunkter på maten och matsituationen eller förslag på nya maträtter.</p> <p>Utfallet hämtas från brukarundersökningen och redovisas därför först i årsredovisningen.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel äldre som är nöjda med sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	53 %	49 %	60 %	
<p>Analys</p> <p>Äldre behöver – precis som alla andra – känna gemenskap, delaktighet och meningsfullhet. En del i detta är att som brukare få möjlighet att fortsätta njuta av saker som man tycker om att göra och som upplevs meningsfulla för individen. För att öka kvaliteten på den omsorg som ges kommunens äldre anordnas aktiviteter dagligen inom samtliga vård- och omsorgsboenden. De olika aktiviteterna bygger på önskemål från de boende och anpassas efter årstiden i de fall de utförs utomhus. Exempel på aktiviteter som pågår nu på sensommaren/hösten är att skörda frukt och grönsaker tillsammans med trädgårdsmästarna som sköter boendenas trädgårdar, och att baka eller laga mat på det trädgården gett. Förvaltningen samarbetar även med kommunens äldresamordnare på kultur- och fritidsförvaltningen för att hitta på nya spännande aktiviteter, och med frivilligorganisationer som kommer till boendena och utför olika aktiviteter.</p> <p>Utfallet hämtas från brukarundersökningen och redovisas därför först i årsredovisningen.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antalet aktivitetsledare på vård- och omsorgsboende ökar (procent)			14	30
Analys				
För att garantera att den äldre erbjuds ett varierat utbud av aktiviteter som är anpassade efter den boendes önskemål och behov finns aktivitetsledare inom samtliga boendeenheter. Aktivitetsledarna ansvarar för att anordna aktiviteter på den egna enheten och att samordna aktiviteter med övriga enheter.				
Då aktivitetsledare infördes först 2017 saknas utfall för 2017 och föregående år. Förvaltningen kan dock konstatera att målet kommer att nås till årsskiftet då förvaltningen redan idag har 30 aktivitetsledare.				

2.6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Mål 6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna

Nämndens mål:

Botkyrkabor med behov av särskilt boende ska erbjudas plats i Botkyrka



Analys

Att åldras eller att leva med en funktionsnedsättning får inte vara en anledning att inte längre få bestämma över sitt eget liv. Precis som alla andra medborgare måste även denna grupp ges rätten att få välja om de vill bo kvar i Botkyrka eller inte. För att uppnå denna rättighet erbjuder förvaltningen boende inom Botkyrka i första hand, när möjligheten finns.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare som bor på externt vård- och omsorgsboende minskar (procent)		32 %	18 %	

Analys

En del i att erbjuda kommunens äldre en kvalitativ omsorg består i att kunna påverka var man bor. Myndighet arbetar sedan en tid tillbaka för att de brukare som har ansökt om särskilt boende, och fått det beviljat, ska kunna få en plats på permanent boende. Boendesamordnaren arbetar tillsammans med utförarna för att använda boendeplatserna så effektivt som möjligt.

Förvaltningen gör bedömningen att målet på 18 procent kommer att nås vid årsskiftet.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare (äldre) med extern korttidsplats minskar (procent)	55 %	34 %	20 %	

Analys

För att öka tryggheten för Botkyrkas äldre arbetar Myndighet aktivt för att kunna erbjuda permanent plats till de brukare som har behov av vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen gör i dagsläget bedömningen att målet på 20 procent ska kunna nås vid årsskiftet.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel brukare som bor på extern grupp- och servicebostad minskar (procent)	30 %	17 %	25 %	

Analys

Arbete pågår gemensamt med förvaltningens utförare för att hitta lösningar som kan innebära att fler brukare kan erbjudas plats inom kommunens egna verksamheter. Den nya gruppboenden Lugnet har gjort det möjligt att erbjuda boende till 5 av dessa personer, men då även behovet av stöd ökat under samma period, kan vi inte se någon reell minskning av antalet externa platser.

I dagsläget ligger andelen externa platser på cirka 20 procent, varför förvaltningen gör bedömningen att målet kommer att nås till årsskiftet.

2.7 Effektiv organisation

Mål 7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Nämndens mål:

Vård- och omsorgsnämndens medarbetare har rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov



Analys

I takt med att våra brukare får ett förändrat vårdbehov som kräver mer kvalificerad omsorg och vård, och att stat och politik ställer allt högre krav på verksamheten, ökar även kraven på vård- och omsorgspersonalen. Det blir allt viktigare att ha medledare med rätt kompetens som kan möta framtida utmaningar och bidra till en hållbar utveckling. Därför fortsätter förvaltningen att systematiskt vidareutbilda de medledare som saknar formell kompetens, och tydliggöra kraven för våra visstidsanställda och vikarier för att betona vikten av att utbilda sig på egen hand.

För att kunna säkerställa brukarbehovet av stabilitet och kvalitet, och för medlemmarnas bästa, är det viktigt att förvaltningen fortsätter sitt arbete med att öka frisknärvaron. Som en del i detta gör förvaltningen bland annat satsningar på arbetsmiljön, arbetsfördelningen och möjligheten att ha inflytande på hur verksamheten bedrivs. Verksamheterna arbetar även systematiskt med rehabilitering av medlemmar med sjukfrånvaro, och med de handlingsplaner som tagits fram utifrån medarbetarundersökningen och andra arbetsmiljöundersökningar. Målet är att sänka sjukfrånvaron och skapa en god arbetsmiljö för alla medlemmar. Förvaltningen ser med tillförsikt på införandet av en hälsosupport i kommunen, att kontakta vid sjukdom, och på att den kommer att ha effekt på frånvaron, förhoppningsvis redan till årsskiftet.

Förvaltningen gör bedömningen att samtliga mått utom måttet kopplat till andelen tillsvidareanställda kommer att uppnås vid årsskiftet. Förvaltningen gör bedömningen att samtliga mått utom måttet kopplat till andelen tillsvidareanställda kommer att uppnås vid årsskiftet. Förvaltningen har tagit ett helhetsgrepp för att skapa förutsättningar för att öka tillsvidareanställningarna långsiktigt. Det sker bland annat genom att påbörja en utredning av hur kommunens nya lönesystem, med tillhörande schema- och bemanningssystem, kan stödja en ny typ av organisation där frågan hanteras på ett optimalt sätt. Men då satsningen påbörjades på allvar först nu efter sommaren ser vi små möjligheter att nå målet till årsskiftet.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ökar (procent)	71 %	77,6 %	84 %	80,3 %
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med att utbilda medledare till undersköterskor där några medledare blev klara i maj och fler är planerade att bli klara under hösten. Samtidigt ses även möjligheten över att utöka verksamheten med stödpedagoger för att öka kompetensen. Den 31 augusti var andelen omsorgspersonal med formell kompetens 80,3 men förvaltningen gör bedömningen att målet kommer att nås till årsskiftet.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen arbetad tid som utförs av tillsvidareanställda ökar (procent)	67,8	60	80	61,9
<p>Analys</p> <p>Utfallet för delår 2 (hämtat den 31 augusti) är 61,9 procent tillsvidareanställda. I regel är utfallet för perioden under sommaren lägre än helårsutfallet, till följd av semesterperioden då behovet av visstidsanställda ökar. Men förvaltningen gör bedömningen att målet på 80 procent tillsvidareanställda inte heller kommer att uppnås till årsskiftet. Anledningen till avvikelserna från målet är att arbetet med att se över möjligheterna att i större utsträckning tillsvidareanställa personal, på allvar påbörjas under hösten. Förvaltningen gör därför bedömningen att utfallet kommer att förbättras i jämförelse med 2017 års resultat, men att den sena starten gör det svårt att nå hela vägen fram i år.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen korttids-sjukfrånvaro (dag 1–14) minskar (procent)	3,8	3,4	3,0	3,8
<p>Analys</p> <p>För att minska korttids-sjukfrånvaron arbetar Myndighet med att förbättra arbetsmiljön utifrån handläggarnas önskemål och behov. Som en del i det arbetet ses även arbetsbelastningen och fördelningen av ärenden över.</p> <p>Inom utförarverksamheten kan konstateras att det systematiska rehabiliteringsarbete som bedrivs har gett effekt i form av minskad total sjukfrånvaro. Fokus har legat på de långa sjukskrivningarna men vi behöver även få mer effekt på den korta sjukfrånvaron. Även införandet av Hälsosupporten bedöms kunna ge oss ytterligare effekter vid årets slut.</p> <p>Utfallet var den 31 augusti 3,8 procent men utifrån ovanstående bedömer förvaltningen att målet kommer att nås till årsskiftet.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Medarbetare i samtliga verksamheter som upplever att de har inflytande över hur arbetet bedrivs ökar (procent)	74	71	79	
<p>Analys</p> <p>Utfallet är tänkt att mätas i medarbetarundersökningen som genomförs varje höst och redovisas i samband med årsredovisningen, men då beslut tagits centralt i kommunen att bara genomföra delar av undersökningen i år kommer målet inte kunna följas upp under 2018. De frågor som kommer ställas i år är de nio frågor som SKL tagit fram utifrån hållbart medarbetarengagemang (HME) gällande motivation, ledarskap och styrning.</p> <p>Eftersom utfallet för 2017 var något sämre än 2016 har förvaltningen arbetat med frågan aktivt under året. Det har bland annat skett genom att ta fram åtgärder i handlingsplanen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. En av dessa åtgärder är att förnya samverkansavtalet och att kommunicera ut det till alla medledare.</p> <p>För att upplevelsen av inflytande ska stärkas ytterligare arbetar förvaltningen även med att involvera medledarna i enhetens planering utifrån brukarnas och verksamhetens behov, att tydliggöra varje medledares uppdrag, att ta vara på medledarnas kompetens och önskemål, och att tydliggöra vilka möjligheter att utöva inflytande som förekommer inom verksamheten.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antalet extratjänster inom nämndens verksamheter ökar		14	15	29
<p>Analys</p> <p>Förvaltningens vård- och omsorgsboenden har sedan hösten 2017 identifierat behov av extratjänster och har sedan dess kontinuerligt fått in fler och fler i verksamheterna. Inom funktionsnedsättningsområdet har arbetet med att identifiera behov påbörjats under våren vilket innebär att antalet extratjänster kommer att öka under året.</p> <p>Idag har förvaltningen 29 extratjänster vilket gör att målet redan uppnåtts. Då extratjänster infördes först under 2017 finns inget utfall för föregående år.</p>				

Mål 7:2 Botkyrka kommun har en god lokalhushållning

Nämndens mål:

Botkyrka kommun har en god lokalhushållning (KF)



Analys

För att använda kommunens resurser på rätt sätt är det viktigt att förvaltningen har en god lokalhushållning. Som en del i det ser förvaltningen över användningen av lägenheter och lokaler för ett smartare nyttjande. Målet är att ha så få lokaler som möjligt, som är funktionella för verksamheternas behov, och använda dem optimalt. Även behovet av boendeplatser ses över och kan komma att resultera i en ökning av antalet servicelägenheter inom funktionsnedsättningsområdet och avveckling av ett flertal korttidsplatser inom båda verksamhetsområdena.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Beläggningsgraden på boenden ökar (procent)		93 %	97 %	
Analys Beläggningsgraden och behovet följs upp varje månad och förvaltningen kan utifrån det konstatera att beläggningsgraden inte har ökat på våra boenden. Det negativa resultatet beror dels på de evakueringar som genomförts, men även på att vissa boenden har haft svårt att få brukare. Förvaltningen arbetar aktivt med att höja beläggningsgraden inom dessa delar och gör därför ändå bedömningen att målet kommer att nås till årsskiftet.				

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Nämndens mål:

Den kommunala organisationen är klimatsmart



Analys

För att bidra till att nå de nationella och globala miljömålen måste varje verksamhet inom förvaltningen se över sitt användande. Just nu utvärderas därför förvaltningens bilpark och transporter och ses över för att minska

klimatpåverkan. Utifrån utvärderingen kan man konstatera att förvaltningen fortfarande har ett allt för högt användande av fossila bränslen, detta till följd av att det endast finns tillgång till gaspumpar i en kommunal del. Utöver det arbetar vi för att i större utsträckning använda oss av tekniska kommunikationslösningar för att minska resandet vid möten, och försöker minimera antalet transporter av varor och tjänster.

Ett annat sätt att bidra till en klimatsmart organisation är att få fler att välja att äta mindre kött. Genom att alltid erbjuda ett vegetariskt alternativ på kommunens vård- och omsorgsboenden ger vi brukarna möjlighet att äta mer vegetarisk mat om önskemål finns.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Alla vård- och omsorgsboenden ska erbjuda ett vegetariskt alternativ till lunch och middag (procent)	100 %	100 %	100 %	100 %
Analys				
Samtliga vård- och omsorgsboenden erbjuder ett vegetariskt alternativ till lunch. För att fler ska välja det vegetariska alternativet informeras de boende om att det finns vegetarisk kost att tillgå men intresset är i dagsläget lågt.				

Nämndens mål:

7.4 Vård- och omsorgsnämndens verksamheter har effektiva processer och en budget i balans



Analys

Genom att arbeta i processer som kartlagts utifrån brukarens behov kan vi lättare identifiera när vi gör rätt och när vi bör förändra vårt arbetssätt. Att arbeta utifrån kartlagda processer är även ett sätt att garantera rättssäkerheten genom att alla inom en och samma verksamhet agerar på samma sätt. En tydlig process bidrar till att säkerställa att vi följer lagstiftning och når våra mål, men framförallt handlar det om att skapa värde för medborgarna. I dagsläget återstår att kartlägga någon enstaka verksamhetsprocess och att publicera processerna i sin helhet.

En förutsättning för att kunna ge Botkyrkaborna en vård och omsorg med kvalitet, är att nämndens skattemedel används på rätt sätt utifrån brukarnas behov. För att säkerställa en god ekonomisk hushållning följs därför budgeten upp varje månad och på varje APT och verksamhetsmöte går enhetscheferna

inom utförarverksamheterna igenom budgeten, och hur vi jobbar med budget i balans, med medlemmarna.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Processernas uppnådda poäng enligt 10-stegsmodellen ökar	4,5	4,5	8	
Analys				
Uppföljning av detta mått sker i årsredovisningen. Förvaltningen gör dock bedömningen att målet kommer att nås till dess då ett stort arbete med att kartlägga och publicera alla processer har pågått och pågår under året.				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Vård- och omsorgsnämndens verksamheter har budget i balans				
Analys				
Inom Myndighet har ett nytt arbetssätt etablerats runt handläggningen av personlig assistans, vilket väntas ge bättre kontroll och skapa mer rättssäkra beslut rörande insatsen. Arbetet med att erbjuda brukare i behov av boende enligt LSS ett boende inom kommunens egna verksamheter, istället för boende utanför kommunen, väntas inte bara öka den enskildes självbestämmande utan även ge positiva resultat på kostnadssidan.				
På utförarsidan finns en del utmaningar kring lokalkostnader, beläggningsgraden samt införande och implementering av system. Satsningar görs även för att optimera bemanningen och minska sjukfrånvaron.				
Förvaltningen prognosticerar ett överskott och bedömer därför att målet kommer att nås till årsskiftet.				

3 Ekonomisk uppföljning och analys

3.1 Driftredovisning

Uppföljning och analys

Verksamhet (tkr)	Utfall 2015 Netto-kostnad	Utfall 2016 Netto-kostnad	Utfall 2017 Netto-kostnad	Budget 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Prognos 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Diff. netto-kostnad budget - prognos
Nämnd	-588	-554	-577	-761		-761	-553	0	-553	208
Gemensam verksamhet	-43 283	-42 977	-50 868	-74 397	500	-73 897	-73 511	1 239	-72 272	1 625
Äldreomsorg										
Myndighet SoL	-16 890	-19 470	-20 373	-17 609		-17 609	-18 885	0	-18 885	-1 276
Vård- och omsorgs-boende	-245 332	-243 247	-274 862	-341 255	49 338	-291 916	-335 429	43 386	-292 043	-127
-Vård- och omsorgs-boende	-245 332	-243 247	-242 038	-300 911	44 548	-256 363	-293 581	38 987	-254 594	1 769
-Riksten Plaza			-32 824	-40 344	4 790	-35 553	-41 848	4 399	-37 449	-1 896
Externa placeringar	-58 173	-81 832	-72 583	-73 904	7 235	-66 669	-73 721	7 808	-65 913	756
Hemtjänst	-147 713	-134 970	-140 604	-151 628	9 357	-142 271	-159 871	11 106	-148 765	-6 494
Öppen verksamhet	-10 626	-10 817	-11 795	-12 808	1 248	-11 560	-13 369	1 257	-12 112	-552
Hälsa- och sjukvård, rehab	-34 497	-39 888	-39 279	-43 053	106	-42 947	-42 474	34	-42 440	507

Verksamhet (tkr)	Utfall 2015 Netto-kostnad	Utfall 2016 Netto-kostnad	Utfall 2017 Netto-kostnad	Budget 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Prognos 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Diff. netto-kostnad budget - prognos
Övrig äldreomsorg	-26 544	-19 203	-21 587	-38 392	15 524	-22 868	-39 187	16 420	-22 768	100
Omsorg funktionsnedsatta										
Myndighet LSS	-20 068	-18 001	-19 248	-11 888		-11 888	-14 432	2	-14 430	-2 542
Bostad med särskild service	-156 447	-156 464	-163 266	-183 100	13 567	-169 533	-183 335	16 391	-166 944	2 589
-Gruppbostad	-124 011	-115 199	-120 384	-129 196	8 680	-120 516	-133 133	11 617	-121 516	-1 000
- Servicebostad	-12 005	-17 084	-18 764	-24 130	3 026	-21 104	-22 846	3 044	-19 802	1 302
-Boendestöd	-4 961	-7 966	-7 816	-8 842		-8 842	-7 030	30	-7 000	1 842
-Korttidshem	-15 470	-16 215	-16 302	-17 371	160	-17 211	-16 711	216	-16 495	716
- Övrig bostad med särskild service				-3 561	1 700	-1 861	-3 615	1 484	-2 131	-270
Externa placeringar	-84 754	-84 504	-104 083	-110 722	6 105	-104 617	-115 115	6 715	-108 400	-3 783
Personlig assistans	-104 762	-121 896	-129 744	-214 164	76 357	-137 807	-200 194	80 592	-119 602	18 205
-Personlig assistans,LSS	-29 572	-42 678	-47 878	-64 149	10 085	-54 064	-61 624	11 038	-50 586	3 478
-Personlig assistans,SFB	-58 152	-62 271	-64 785	-130 620	66 272	-64 348	-120 392	69 280	-51 112	13 236
-Ledsagning	-7 106	-6 923	-7 352	-7 896		-7 896	-7 271	0	-7 271	625
-Avlösning	-4 519	-4 455	-4 259	-5 283		-5 283	-5 160	274	-4 886	397
-Kontakt-personer	-4 950	-4 495	-4 184	-5 154		-5 154	-4 306	0	-4 306	848
-Familjehem korttid	-463	-1 074	-1 286	-1 063		-1 063	-1 441	0	-1 441	-378

Verksamhet (tkr)	Utfall 2015 Netto-kostnad	Utfall 2016 Netto-kostnad	Utfall 2017 Netto-kostnad	Budget 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Prognos 2018 Kostnader	In-täkter	Netto-kostnad	Diff. netto-kostnad budget - prognos
Övrig LSS-verksamhet	-20 271	-19 192	-15 299	-19 281	859	-18 422	-16 186	0	-16 186	2 236
Summa	-969 948	-993 015	-1 064 168	-1 292 961	180 196	-1 112 765	-1 284 573	184 950	-1 099 624	13 141

Vård- och omsorgsförvaltningens helårsprognos visar totalt ett överskott på 13,1 miljoner kronor. Äldreomsorgen prognostiserar ett överskott på 1,1 miljoner kronor, funktionsnedsättningsområdet ett överskott på 8,3 miljoner kronor och myndighet ett överskott på 2,1 miljoner kronor. Centrala verksamheter prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor. Likväl som det finns möjligheter till ett ännu bättre resultat, finns risker som gör att vi har svårt att få en tydlig helhetsbild för året.

För att möta de utmaningar som finns i dagsläget och kommande effektiviseringsuppdrag under planperioden har vi arbetat kontinuerligt med ordning och reda i ekonomin på alla nivåer i verksamheten. Att ställa om en stor organisation tar tid och att vi prognostiserar ett överskott i år skapar förutsättningar för oss att klara av budgetläget nästa år.

Det finns stora osäkerheter i prognosen som lämnas till delår 2. Det är byggprojekt som inte blir klara i tid och som kan medföra ökade kostnader, vi saknar hyror för flera boenden och vi ser en trend för minskade timmar inom personlig assistans. I prognosen har vi räknat in och bedömt osäkra kostnader till cirka 15 miljoner kronor. I nyckeltalsberäkningen ingår inte dessa vilket betyder att eventuella förändringar under hösten kommer påverka nyckeltalen i bokslutet.

Utfallet för perioden januari till augusti 2018 visar en nettokostnad på 694 miljoner kronor. Under samma period föregående år var nettokostnaden 688 miljoner kronor. Störst skillnad är det inom personalkostnader som ökat från 453 till 462 miljoner kronor vilket förklaras av den generella uppräknings för lön.

Nedan beskrivs de större prognostiserade avvikelserna mot budget.

Centrala verksamheter visar ett överskott på 1,8 miljoner kronor

Centrala verksamheter omfattar personalkostnader för förvaltningsledning och stödfunktioner, nämnd, administrativa kostnader, utbildning, IT-kostnader och

ofördelade poster.

Central förvaltning redovisar ett överskott på 1,4 miljoner kronor inom ramen för kompetensfonden, som vi har för avsikt att ombudgetera till 2019 för att låta de som påbörjat studierna under 2018 bli klara.

Överskott prognostiseras även inom ramen för IT-relaterade kostnader.

Äldreomsorgen inklusive myndighet visar ett underskott på 7,1 miljoner kronor

I verksamhetsområdet äldreomsorg ingår vård- och omsorgsboenden, servicelägenheter, hemtjänst, kostorganisation, hälsa, sjukvård och rehabilitering, dagverksamheter samt externa placeringar och Myndighet.

Myndighet SoL -1,3 miljoner kronor

Under myndighet SoL ingår administration, personalkostnader för biståndshandläggare, kostnader för hemvårdsbidrag och utskrivningsklara.

Myndighet SoL prognostiserar ett underskott på totalt 1,3 miljoner kronor. Störst del av underskottet finns inom gemensam administration och beror på överrekrytering av handläggare. Att överanställa biståndshandläggare möjliggör ett fortsatt arbete att kvalitetssäkra handläggprocessen och fokusera på åtgärder som behöver vidtas för att nå en budget i balans. Underskott beräknas även för flytt- och ökade hyreskostnader då myndighet bytt lokal. Kostnader för bårhusförvaring har ökat som följd av att landstinget börjat ta betalt för tjänsten.

Ett överskott motsvarande 2,5 miljoner kronor finns gällande hemvårdsbidrag då färre beslut än tidigare tas om detta bidrag.

Vård- och omsorgsboenden -0,1 miljoner kronor

Ett prognostiserat överskott om 8,2 miljoner kronor beräknas utförarverksamheten och beror på att ombyggnationen av Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden inte kommer bli klara enligt den tidsplan som fanns när budgeten för 2018 gjordes. Det genererar ett överskott av hyres-, flytt-, och avskrivningskostnader.

Myndighet prognostiserar ett underskott på 8 miljoner kronor som beror på minskade hyres- och omsorgsintäkter samt låg beläggningsgrad. Myndighet har även en ökad kostnad på cirka 1,1 miljoner kronor för att fler demensplatser skapats enligt tilläggsavtal på Aleris Riksten Plaza.

Hemtjänst -6,5 miljoner kronor

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott motsvarande 6,5 miljoner kronor. Underskottet beror på fler antal beviljade timmar för perioden och en prognos som antar att ökningen kommer bestå året ut. Prognostiserat underskott beror även på en försening i införandet av kylda matlådor. Att införa kylda matlådor istället för att leverera varma matlådor beslutades inför 2018 och planen var att komma igång 1 maj. På grund av upphandlingsprocessen påbörjades arbetet först 1 september.

Hemtjänsten fick från och med 2017 en utökad budgetram med 11 miljoner kronor för egen tid till brukarna och heltidsnorm. Från januari till augusti 2018 har 5,7 miljoner kronor använts och prognosen för helår visar att samtliga medel kommer förbrukas.

Öppen verksamhet -0,5 miljoner kronor

Prognostiserat underskott avser en ökad lokalhyra för mötesplats Tumba.

Hälso, sjukvård och rehab +0,5 miljoner kronor

Prognostiserat överskott beror på lägre vikariekostnader under sommarmånaderna än budgeterat.

Externa platser SoL +0,8 miljoner kronor

Verksamheten omfattar externt boende heltid, korttidsboende samt dagverksamhet. Prognostiserat överskott beror på lägre dygnspris än budgeterat.

Funktionsnedsättningsområdet inklusive myndighet visar ett överskott på 18,4 miljoner kronor

I verksamhetsområdet omsorg om personer med funktionsnedsättning ingår bostad med särskild service i form av grupp- och servicebostäder. Vidare ingår personlig assistans enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken kapitel 51 (SFB51), ledsagning, avlösarservice och kontaktpersoner. I verksamhetsområdet ingår även boendestöd, Myndighet samt externa placeringar, LSS.

Övergripande verksamhet +2,2 miljoner kronor

I övergripande verksamhet ingår kostnader för chefer, viss administrativ personal och övriga driftkostnader. Det prognostiserade överskottet beror på

vakanta tjänster i väntan på att kvalitetsorganisationen ska implementeras fullt ut.

Myndighet LSS -2,5 miljoner kronor

Inom myndighet LSS finns gemensam administration som prognostiserar ett underskott motsvarande 2,5 miljoner kronor. Underskottet beror på kostnader för inhyrda konsulter och för flytt- och ökade hyreskostnader då Myndighet bytt lokal.

Bostad med särskild service +2,6 miljoner kronor

Bostad med särskild service avser gruppboenden, serviceboenden och korttidsboenden för vuxna samt barn och ungdomar samt boendestöd.

Gruppboendestäder prognostiserar ett underskott på 1 miljoner kronor och beror på extra insatt dubbelbemanning på två av våra boenden.

Serviceboendestäder visar ett överskott på 1,3 miljoner kronor som beror på fler platser i budget i förhållande till antalet tillgängliga platser. Dessa lägenheter var inte anpassade efter verksamheten och ska byggas om.

Boendestöd prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor som beror på färre beviljade timmar än budget. Verksamheten har även arbetat med schemaoptimering som bidragit till minskade kostnader.

Korttidsboenden prognostiserar ett överskott på 0,8 miljoner kronor och förklaras genom ett minskat behov av korttidsplatser samt arbete med schemaoptimering.

Personlig assistans +18,2 miljoner kronor

Verksamheten ger personer med funktionsnedsättning hjälp i hemmet och på fritiden genom personlig assistans enligt LSS och SFB51. Vidare innehåller verksamheten ledsagning, avlösarservice, kontaktpersoner samt familjehem.

Överskottet beror till stor del på en eftersläpning av intäkter från 2017 som blev betydligt högre än beräknat, detta påverkar resultatet positivt med 7,7 miljoner kronor. Både inom intern och extern personlig assistans ser vi en minskning av antalet beviljade timmar vilket också bidrar till överskottet med 3,5 miljoner kronor. Personlig assistans är ett område där förvaltningen arbetar för bättre kontroll, rättssäkerhet och redovisning av beslut. Vägledande domar och förtydliganden har påverkat både Försäkringskassans och kommunens beslut vilket förklarar att minskningen skett både på extern och intern nivå.

Inom SFB-51 är antalet brukare lägre än budgeterat vilket resulterar i ett prognostiserat överskott på 4,6 miljoner kronor. Överskott har lyfts succesivt under året då vi tidigt såg att budgeten var för hög i förhållande till utfall.

Ledsagning, avlösning, kontaktpersoner och familjehem prognostiserar ett överskott på totalt 2,4 miljoner kronor för helåret.

Externa placeringar LSS -3,8 miljoner kronor

Verksamheten omfattar externt boende heltid, korttidsverksamhet, daglig verksamhet samt lägerverksamhet för både barn och vuxna.

Externa placeringar LSS, visar ett totalt underskott på 3,8 miljoner kronor. Största delen av underskottet finns inom externt boende för vuxna. Det beror på att antalet årsplatser är 1,2 fler än budgeterat samt högre dygnspris i snitt.

3.2 Investeringsredovisning

Uppföljning och analys fleråriga investeringsprojekt

Ettåriga investeringsprojekt (tkr)	Budget 2018	Utfall tom aug 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018	Slutredovisat
3500 Inventarier	-1 400	-442	-500	900	(S)
3503 Arbetsmiljöåtgärder	-200	0	0	200	(S)
3504 Data, nätverk, tele	-900	-209	-250	400	(S)
3507 Underhåll	-2 000	-49	-100	1 900	(S)
Summa investeringar	-4500	-700	-850	3 400	

Fleråriga investeringsprojekt (tkr)	Budget totalt	Utfall tom 2018	Prognos totalt	Avvikelse totalt	Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018
6000 Gruppboend LSS inventarier (Stendalsvägen)	-400	-321	-321	79	0	0	0
6001 Ombyggnation serviceboend inventarier	-300	0	-300	-300	-300	0	0
6002 Vob inventarier (Allégården)	-5 000	0	-5 000	0	-5 000	0	5 000

Fleråriga investeringsprojekt (tkr)	Budget totalt	Utfall tom 2018	Prognos totalt	Avvikelse totalt	Budget 2018	Prognos 2018	Avvikelse 2018
6006 Vob inventarier (Fittja)	-6 900	-5 933	-6 900	0	-1 000	-1 000	0
6004 Vob inventarier (Tumba)	-10 600	-679	-10 600	0	-10 600	-5 600	5 000
6005 Gruppbostad LSS inventarier (Tingstorget)	-400	-254	-300	100	-100	-46	54
6007 Gruppbostad LSS inventarier (Lugnet)	-424	0	-424	0	-324	-324	0
6750 Gruppbostad LSS inventarier (Sandstugan)	-424	0	-424	0	-324	0	324
6751 Gruppbostad LSS inventarier (Slättmalm)	-424	0	-424	0	-324	0	324
6852 Gruppbostad LSS inventarier (LSS B)	-424	0	-424	0	-324	0	324
6753 Gruppbostad LSS inventarier (LSS C)	-424	0	-424	0	-324	0	324
6754 Brandskydd Orren	-5 000	0	-5 000	0	-5 000	0	5 000
6755 Verksamhetsystem Lifecare	-500	0	-500	0	-500	-100	400
Summa	-31 220	-7 187	-31 041	-121	-24 120	-7 070	16 750

Uppföljning och analys årliga investeringsprojekt

För 2018 uppgår investeringsramen till 28,6 miljoner kronor. 24,1 miljoner kronor avser fleråriga investeringsprojekt och ska användas till inventarier för nya boenden som planeras öppna under 2018 eller 2019, brandskydd på Orrens servicehus och verksamhetsystem. 4,5 miljoner kronor avser årliga investeringsprojekt och ska användas till nyanskaffning av inventarier inom äldreomsorgen och inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning, arbetsmiljöåtgärder, IT, nätverk samt telefoni.

De fleråriga investeringsprojekten prognostiserar ett överskott om 16,75 miljoner kronor. Flertalet byggprojekt är försenade vilket orsakar överskott i budgetarna för inventarier. Brandskyddet på Orren kommer med största sannolikhet att bekostas av Botkyrkabyggen och vi kommer därför inte

förbruka beviljade investeringsmedel.

De årliga investeringsprojekten prognostiserar ett överskott om 3,4 miljoner kronor. Vi har inte haft behov av att göra inköp i den omfattning som budgeten tillåter.

4 Mått och nyckeltal

Se bilaga 1 ”Delår 2 – nyckeltalsbilaga VOF”.

Delårsbokslut 2, 2018										
Månad:	Augusti									
Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden										
Verksamhet, tkr	Utfall 2015 Nettokostnad	Utfall 2016 Nettokostnad	Utfall 2017 Nettokostnad	Budget 2018 Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Prognos 2018 Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Differens Nettokostnad bu-prognos
Nämnd	-588	-554	-577	-761		-761	-553	0	-553	208
Gemensam verksamhet	-43 283	-42 977	-50 868	-74 397	500	-73 897	-73 511	1 239	-72 272	1 625
Äldreomsorg										
Myndighet, SoL	-16 890	-19 470	-20 373	-17 609		-17 609	-18 885	0	-18 885	-1 276
Vård- och omsorgsboende	-245 332	-243 247	-274 862	-341 255	49 338	-291 916	-335 429	43 386	-292 043	-127
-Vård- och omsorgsboende	-245 332	-243 247	-242 038	-300 911	44 548	-256 363	-293 581	38 987	-254 594	1 769
-Riksten Plaza			-32 824	-40 344	4 790	-35 553	-41 848	4 399	-37 449	-1 896
Externa placeringar	-58 173	-81 832	-72 583	-73 904	7 235	-66 669	-73 721	7 808	-65 913	756
Hemtjänst	-147 713	-134 970	-140 604	-151 628	9 357	-142 271	-159 871	11 106	-148 765	-6 494
Öppen verksamhet	-10 626	-10 817	-11 795	-12 808	1 248	-11 560	-13 369	1 257	-12 112	-552
Hälsa och sjukvård, rehab	-34 497	-39 888	-39 279	-43 053	106	-42 947	-42 474	34	-42 440	507
Övrig äldreomsorg	-26 544	-19 203	-21 587	-38 392	15 524	-22 868	-39 187	16 420	-22 768	100
Omsorg funktionsnedsatta										
Myndighet, LSS	-20 068	-18 001	-19 248	-11 888		-11 888	-14 432	2	-14 430	-2 542
Bostad med särskild service	-156 447	-156 464	-163 266	-183 100	13 567	-169 533	-183 335	16 391	-166 944	2 589
-Gruppboende	-124 011	-115 199	-120 384	-129 196	8 680	-120 516	-133 133	11 617	-121 516	-1 000
-Serviceboende	-12 005	-17 084	-18 764	-24 130	3 026	-21 104	-22 846	3 044	-19 802	1 302
-Boendestöd	-4 961	-7 966	-7 816	-8 842		-8 842	-7 030	30	-7 000	1 842
-Korttidshem	-15 470	-16 215	-16 302	-17 371	160	-17 211	-16 711	216	-16 495	716
- Övrig bostad med särskild service				-3 561	1 700	-1 861	-3 615	1 484	-2 131	-270
Externa placeringar	-84 754	-84 504	-104 083	-110 722	6 105	-104 617	-115 115	6 715	-108 400	-3 783
Personlig assistans	-104 762	-121 896	-129 744	-214 164	76 357	-137 807	-200 194	80 592	-119 602	18 205
Personlig assistans, LSS	-29 572	-42 678	-47 878	-64 149	10 085	-54 064	-61 624	11 038	-50 586	3 478
Personlig assistans, SFB	-58 152	-62 271	-64 785	-130 620	66 272	-64 348	-120 392	69 280	-51 112	13 236
Ledsagning	-7 106	-6 923	-7 352	-7 896		-7 896	-7 271	0	-7 271	625
Avlösning	-4 519	-4 455	-4 259	-5 283		-5 283	-5 160	274	-4 886	397
Kontaktpersoner	-4 950	-4 495	-4 184	-5 154		-5 154	-4 306	0	-4 306	848
Familjehem korttid	-463	-1 074	-1 286	-1 063		-1 063	-1 441	0	-1 441	-378
Övrig LSS-verksamhet	-20 271	-19 192	-15 299	-19 281	859	-18 422	-14 497	0	-14 497	3 925
Summa	-969 948	-993 015	-1 064 168	-1 292 961	180 196	-1 112 765	-1 284 573	184 950	-1 099 624	13 141

Prognos 2018						
Månad:						
Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden						
Volymer		Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Äldreomsorg						
Myndighet. SoL	Antal ärende/ årsarbetare					
Vård- och omsorgsboende	Fysiska platser, egen regi	397,0	397,0	348,0	359,0	339,0
	Årsplatser, intern regi	364,0	397,0	330,0	348,2	328,8
	Årsplatser, extern regi	66,4	80,6	81,7	77,2	74,7
Korttidsboende	Fysiska platser, egen regi	23,0	23,0	23,0	30,0	23,0
	Årsplatser, intern regi	20,0	21,0	19,0	29,0	20,0
	Årsplatser, extern regi	11,6	25,0	12,0	6,0	10,2
Riksten Plaza	Fysiska platser			54,0	54,0	54,0
	Årsplatser			49,9	54,0	51,3
Hemtjänst	Antal beviljade timmar	412 205	376 654	392 297	381 622	400 000
Nyckeltal, resursmätt		Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Vård- och omsorgsboende	Nettokostnad/ årsplats (snitt) intern regi, tkr	-646	-634	-703	-683	-710
	Nettokostnad / dygn (snitt), intern regi, kr	-1 770	-1 579	-1 926	-1 871	-1 945
	Nettokostnad/ årsplats (snitt) extern regi, tkr	-731	-745	-752	-776	-768
	Nettokostnad / dygn (snitt), extern regi, kr	-2 126	-2 034	-2 061	-2 127	-2 103
Korttidsboende	Nettokostnad/ årsplats (snitt) intern regi, tkr	-776	-702	-902	-787	-951
	Nettokostnad / dygn (snitt), intern regi, kr	-2 126	-1 923	-2 471	-2 175	-2 607
	Nettokostnad/ årsplats (snitt) extern regi, tkr	-742	-745	-755	-815	-786
	Nettokostnad / dygn (snitt), extern regi, kr	-2 002	-2 034	-2 061	-2 233	-2 152
Riksten Plaza	Nettokostnad/ årsplats (snitt), tkr			-658	-658	-730
	Nettokostnad / dygn (snitt), kr			-1 802	-1 804	-2 000
Hemtjänst	Nettokostnad/ beviljad timme	-358	-358	-348	-372	-372

Prognos 2018						
Volymer						
		Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
<u>Omsorg funktionsnedsatta</u>						
Bostad med särskild service, enligt LSS						
-Gruppbofastad	Fysiska platser, egen regi	139	138	121	127	127
	Årsplatser, egen regi				123	123
	Årsplatser, extern regi	37	35	38	37	40
-Servicebofastad	Fysiska platser, egen regi	38	57	57	60	59
	Årsplatser, egen regi	38	57	57	60	58
	Årsplatser, extern regi					
Bostad med särskild service, enligt SoL						
-Gruppbofastad	Årsplatser, egen regi					
	Årsplatser, extern regi					
-Servicebofastad	Årsplatser, egen regi					
	Årsplatser, extern regi					
-Externa platser	Årsplatser, extern regi	14,9	16,4	23,5	23,0	21,6
Personlig assistans,LSS						
	Antal timmar	110 455	156 845	180 840	186 878	172 051
	Varav egen LSS	30 522	32 988	34 542	38 000	35 486
Personlig assistans,SFB 51						
	Antal timmar	349 975	358 491	352 032	429 976	347 645
	Antal brukare	192	195	196	204	189
	Antal timmar per brukare	1 825	1 838	1 801	2 108	
	Varav egen SFB 51	178 888	189 276	185 688	255 628	182 645
	Antal brukare	33	34	34	37	33
	Antal timmar per brukare	5 388	5 567	5 461	6 909	5 535
Boendestöd enligt SoL						
	Antal timmar	11 800	21 825	22 911	22 619	20 129
Nyckeltal, resursmätt		Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Bostad med särskild service, enligt LSS						
-Gruppbofastad	Nettokostnad/ plats (snitt), intern regi, tkr	-969	-1 011	-1 057	-980	-988
	Nettokostnad/ dygn (snitt), intern regi, kr	-2 656	-2 762	-2 887	-2 684	-2 707
-Servicebofastad	Nettokostnad/ plats (snitt), intern regi, tkr	-375	-359	-332	-355	-341
	Nettokostnad/ dygn (snitt), Intern regi, kr	-1 028	-980	-910	-972	-934
Externa placeringar	Nettokostnad/plats (snitt), extern regi, tkr	-1 490	-1 481	-1 520	-1 724	-1 738
	Nettokostnad/dygn (snitt) extern regi, kr	-4 082	-4 046	-4 164	-4 726	-4 763
Bostad med särskild service, enligt SoL						
-Gruppbofastad	Nettokostnad/ plats (snitt), intern regi, tkr					
	Nettokostnad/ dygn (snitt), intern regi, kr					
-Servicebofastad	Nettokostnad/ plats (snitt), intern regi, tkr					
	Nettokostnad/ dygn (snitt), intern regi, kr					
-Externa placeringar	Nettokostnad/ plats (snitt), extern regi, tkr	-1 249	-1 238	-1 266	-1 388	-1 408
	Nettokostnad/ dygn (snitt), extern regi, kr	-3 422	-3 392	-3 469	-3 803	-3 857
Personlig assistans,LSS	Nettokostnad/ timme, kr	-268	-272	-265	-289	-294
	Varav egen LSS	-225	-230	-243	-265	-289
Personlig assistans,SFB 51	Bruttokostnad/ timme, kr	-326	326	-345	-297	-346
	Varav egen SFB51	-347	-332	-368	-290	-366
Boendestöd enligt SoL	Nettokostnad /timme,kr		-365	-341	-395	-395